

# Læreplan for lokal opplæring av togekspeditør ved ny stasjon

## Læreplan for lokal opplæring av togekspeditør ved ny stasjon

**Eier av læreplanen:** Trafikkdirigjør i Drift og teknologi

**Utarbeidet av:** Fagansvarlig kompetanse i Framføringssikkerhet, Trafikk

### 1. Betegnelse på opplæringen

Læreplan for lokal opplæring - togekspeditør beskriver krav til lokal kompetanse, krav til kvalifikasjonsnivåer samt ansvar for opplæringen.

Læreplanen omfatter beskrivelse av krav til opplæring av togekspeditør som skal læres opp på nytt tjenestested.

Det skal utarbeides lokale opplæringsplaner. De lokale opplæringsplanene er delt inn i to deler.

Del 1 utarbeides av og er felles for alle. Del 2 beskriver særskilte forhold for angitt stasjon, driftsbanegård eller skifteområde.

Gjennom hele opplæringen skal det fokuseres på barriere, risiko og særskilte lokale forhold i opplæringen, samt:

- I hvilke situasjoner er tpx en barriere?
  - Hva er viktig i disse situasjonene?
  - Hva kan gå galt?
  - Hvilke feil kan skje?
- Hva kan påvirke oppmerksomheten?
- Samhandling, kommunikasjon (samarbeid og felles situasjonsforståelse)
- Trafikkavvikling/togtetthet (logistikk, planlegging, m.m)
- Kundeinformasjon/kundeansvar

Læreplaner og lokale opplæringsplaner skal revideres minimum annet hvert år eller når det er endringer som krever ny praksis.

### 2. Forkunnskaper

Det henvises til gjeldende minimumskrav for kompetanse til funksjoner og oppgaver med betydning for sikkerheten som er definert og beskrevet i Agresso kompetanseregister.

Medarbeidere som skal gjennomgå opplæring som togekspeditør på ny stasjon må ha bestått eksamen som trafikkstyrer (togekspeditør) på Norsk Jernbaneskole.

Relevante koder i Agresso kompetanseregister:

- FO1076 - togekspeditør

### **3. Hovedmål**

Opplæringen har som hovedmål å gi togekspeditør de beste faglige forutsetninger og personlige egenskaper for trafikkstyring ved ny stasjon, driftsbanegård eller skifteområde på en sikker og effektiv måte.

Opplæringen skal gi grunnlag for å kunne utføre selvstendig tjeneste, koordinere trafikkavviklingen på ny stasjon, driftsbanegård eller skifteområde, og iverksette varsling ved driftsforstyrrelse, uønskede hendelser og ulykker. Etter endt opplæring kan togekspeditørens kunnskaper, ferdigheter og kompetanse konkretiseres i følgende innlæringsmål; se punkt 4.

### **4. Innlæringsmål**

Innlæringsmål for kunnskaper for lokal – opplæring togekspeditør er:

- Togekspeditør skal ha kunnskap om lokal jernbaneinfrastruktur og om lokal trafikkstyring.
- Togekspeditør skal ha kunnskap om lokale forhold som er nødvendig for sikker og effektiv trafikkstyring.
- Togekspeditør skal ha kunnskap om togekspeditørens rolle i samspill mellom de ulike funksjonen i forbindelse med lokal trafikkstyring.
- Togekspeditør skal ha god kunnskap om betjening av de lokale tekniske anlegg.
- Togekspeditør skal ha kjennskap til anbefalt praksis på ny stasjon.

Innlæringsmål for ferdigheter for lokal – opplæring togekspeditør er:

- Togekspeditør skal kunne betjene de lokale tekniske anlegg.
- Togekspeditør skal kunne utføre selvstendig trafikkstyring på ny stasjon.

### **5. Arbeidsform**

Det kreves egeninnsats av medarbeideren under lokal opplæring på ny stasjon. Områdesjef har ansvar for å sikre god kvalitet i gjennomføring av opplæringen.

Arbeidsform under opplæringen er teori og praktisk trening. Medarbeider skal gå sammen med veileder på vakt under opplæringen. Det skal så langt det er mulig settes opp vakter med fast togekspeditør/veileder under hele opplæringen.

Txp som skal ha opplæring på ny stasjon, driftsbanegård eller skifteområde skal kun gjennomføre opplæring på en stasjon om gangen. Praksis på ny stasjon inneholder:

- Befaring
- Rutiner for adgang til ekspedisjonslokaler
- Trafikkstyring
- Sikkerhet og barrierer

Medarbeideren skal ha gjennomgått samtlige temaer i vedleggene til lokal opplæringsplanen.

Fordeling av teori og praksis i opplæringen skal beskrives i opplæringsplanen.

## **6. Maksimalt antall deltakere**

Ved lokal opplæring på ny stasjon, driftsbanegård eller skifteområde bør det være 1 medarbeider på opplæring på pr vakt. Ved befaring kan det være flere medarbeidere sammen med veileder.

## **7. Kompetansekrav til opplæringspersonell**

Kompetansekrav til opplæringspersonell som skal gi teoriundervisning og være sensor for lokal opplæring, er beskrevet under funksjonene: Opplæringspersonell (FO1290) og sensor (FO1288) i Agresso.

Medarbeidere som skal ha med seg noen på opplæring skal ha minimum 6 mnd erfaring på stasjon.

## **8. Pensum**

Aktuelt pensum er beskrevet for hver leksjon i opplæringsplanen.

## **9. Teori og praksis**

Arbeidsform under opplæringen er teori og praktisk trening, hvor det legges opp til at det øves på samtlige temaer i opplæringsplanen.

## **10. Bestille praksisplass**

Dette er ikke relevant for læreplaner og opplæringsplaner for lokal opplæring tpx.

## **11. Velge og tildele praksisplass**

Dette er ikke relevant for læreplaner og opplæringsplaner for lokal opplæring tpx.

## **12. Oppfølging av medarbeider**

Område sjef tpx har ansvar for å planlegge opplæringen av ny medarbeider i samarbeid med veileder. Områdesjef tpx skal ha en samtale med medarbeider som skal ha lokal opplæring for å avtale rammene og legge fram plan for opplæringen. På stasjon med særskilte forhold skal veileder etter avtale med leder gjennomgå lokal opplæringsplan sammen med ny medarbeider.

Områdesjef tpx skal ha samtale med medarbeider når opplæringen er fullført. Under samtalen skal

erfaringer ervervet under opplæringen gjennomgås og eventuelle tilbakemeldinger fra veileder skal vurderes før medarbeideren skal utføre selvstendig tjeneste.

### **13. Vurdering av opplæringen**

Underveis i opplæringen skal Områdesjef tpx ha løpende kommunikasjon med medarbeider og veileder, for å vurdere progresjon i opplæringen og iverksette forbedringstiltak ved behov. Medarbeideren skal ha god trafikalforståelse, være trygg på betjening av anlegg i tråd med regelverk og sin rolle som barriere.

Standard stasjon: Etter endt opplæring gjennomføres en utsjekk for å se om læremålene er oppnådd. Dokumentasjon legges på personalmappe i Saksrom.

Større/komplekse stasjoner: Etter endt opplæring skal det gjennomføres en lokal prøve for å se om læremålene er oppnådd. Dokumentasjon legges på personalmappe i Saksrom

#### **13.1. Prøve på lokale stillverk**

For lokalt stillverk på større stasjoner skal det gjennomføres en praktisk/muntlig prøve på inntil 3 timer. Prøven gjennomføres ved at togekspeditør betjener anlegget og har ansvaret for trafikkstyringen på sin stasjon. Prøven skal avdekke om togekspeditør innehar handlingskompetanse og behersker de spesielle forholdene i anlegget.

Prøven vurderes som bestått/ikke bestått. Dersom man ikke består praktisk prøve, gis det mulighet til å gå opp til ny prøve en gang. Ny eksamen kan avlegges tidligst 2 uker etter avlagte praktisk prøve, slik at togekspeditør vil få mer tid til å tilegne seg kompetanse. Oppnås ikke bestått på andre gangs prøve, har togekspeditør strøket og opplæringen som togekspeditør avsluttes.

Hjelpemidler er ikke tiltatt under prøven

#### **13.2. Prøve i lokale særbestemmelser og strekningskunnskap**

Skriftlig prøve i lokale særbestemmelser og strekningskunnskap har en varighet på inntil 1 time. Prøven skal avdekke om togekspeditør innehar kompetanse om lokale forhold, lokale særbestemmelser, lokale instruksjoner og annet spesielt som vedrører stasjonen.

Prøven vurderes som bestått/ikke bestått. Dersom man ikke består praktisk prøve, gis det mulighet til å gå opp til ny prøve en gang. Ny skriftlig prøve avlegges tidligst 1 uke etter avlagte prøve, slik at eleven vil få mer tid til å tilegne seg kompetanse. Oppnås ikke bestått på andre gangs prøve, har togekspeditør strøket og opplæringen som togekspeditør avsluttes.

Hjelpemidler er ikke tiltatt under prøven.

Til eksamen skal det utarbeides følgende:

| Togekspeditørutdanning                |                      | Det skal utarbeides:                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lokalt stilverk - teknisk anlegg      | Praktisk/<br>muntlig | <ul style="list-style-type: none"> <li>- 2 oppgavesett</li> <li>- fasit</li> <li>- sensorveiledning</li> </ul>                                                          |
| Lokalt stillverk - strekningskunnskap | Skriftlig            | <ul style="list-style-type: none"> <li>- 2 oppgavesett med casebeskrivelse samt flere enkeltspørsmål fra pensum</li> <li>- fasit</li> <li>- sensorveiledning</li> </ul> |

For praktisk/muntlig prøve og skriftlig prøve strekningskunnskap skal områdesjef TXP utarbeide og oversende oppgaver, fasit og sensorveiledning til sensor for kvalitetssikring og godkjenning senest 1 måned før prøven avholdes.

Når prøveoppgaver, fasit og sensorveiledning er kvalitetssikret og godkjent sender sensor en samlet tilbakemelding til Områdesjef TXP innen 14 dager

## 14. Sensor

Områdesjef txp oppnevner en sensor. For praktisk prøve skal det være en sensor fra signalfag, og for lokal strekningskunnskap skal det være en sensor fra Trafikk i Drift og teknologi.

## 15. Klage på praktisk/muntlig og skriftlig eksamen

Togekspeditør kan be om en begrunnelse for prøveresultatet på muntlig/praktisk og skriftlig prøve. Kravet om begrunnelse framsettes skriftlig overfor fagansvarlig framføringssikkerhet i Trafikk innen 10 virkedager etter at resultatet på prøven gjort kjent. Togekspeditør trenger ikke begrunne hvorfor han/hun ber om begrunnelse av prøveresultatet.

Fagansvarlig framføringssikkerhet i Trafikk skal i begrunnelsen skriftlig gjøre rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen, og for bedømmelsen av kandidatens prestasjon. Er det gitt skriftlige retningslinjer (sensorveiledning) for bedømmelsen, skal disse gjøres tilgjengelig for togekspeditør. Togekspeditør har mulighet til å klage på prøveresultater, og må begrunne dette. Dersom en togekspeditør ønsker å fremme en klage etter å ha fått en begrunnelse på prøveresultatet, er klagefristen 10 virkedager etter mottatt begrunnelse. Klagen må fremmes skriftlig til fagansvarlig framføringssikkerhet i Trafikk, og det må angis hva det klages på.

Fagansvarlig framføringssikkerhet i kunde og trafikk oppnevner nye sensorer som skal vurdere besvarelsen på nytt. De nye sensorene som utpekes av fagansvarlig framføringssikkerhet i kunde og trafikk utgjør klagenemnd. Klagenemnda vurderer besvarelsen mot sensorveiledningen.

Klagenemnda skal ikke ha tilgang til sensors kommentarer til den eksamen klagen gjelder og heller ikke til den eventuelle begrunnelse som er gitt for klagen. Klagenemndas avgjørelse, som kan skje til vel så gunst som ugunst for klageren er endelig og kan ikke påklages.

### 15.1. Fusk

Som fusk regnes uredelige handlinger eller forhold som tar sikte på å gi togekspeditør uberettiget fortrinn ved vurderingen. Hovedområder som betraktes som fusk er: bruk av ulovlige hjelpemidler,

ulovlig samarbeid mellom enkeltpersoner eller grupper, plagiat og manglende eller feilaktig kildebruk slik at teksten framstår som kandidatens egen.

Oppdages fusk eller forsøk på fusk rapporteres det til områdesjef togekspeditør. Kandidaten utelukkes fra videre deltakelse i eksamen.

## **16. Krav til praksis etter bestått prøve**

Det stilles ikke krav til praksis etter bestått prøve. Det er opp til linjeleder å vurdere på hvert enkelt stasjoneringssted om det er nødvendig å legge en plan for å tjenestegjøre selvstendig på alle vakter for nyutdannede togekspeditør/driftsoperatøren. Det vises ellers til instruks STY-604551 – Krav til tjenestegjøring for medarbeider som styrer trafikken

## **17. Dokumentasjon av opplæringen**

Dokumentasjon på godkjenning gjøres i Driv